

49.	PHÁT TRIỂN TƯ DUY LIÊN VĂN HÓA CHO SINH VIÊN THÔNG QUA CÁC HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHÓA Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM- ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN	Cao Thị Thu Hoài, Nguyễn Thị Quế Loan Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên	555
50.	TÍCH HỢP NĂNG LỰC GIAO TIẾP LIÊN VĂN HÓA TRONG CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO CỦA GIÁO DỤC ĐẠI HỌC VÀ ĐỊNH HƯỚNG XÂY DỰNG CHUẨN CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO NHÓM NGÀNH SÂN KHẤU - ĐIỆN ẢNH TRONG BỐI CẢNH HỘI NHẬP TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC SÂN KHẤU - ĐIỆN ẢNH HÀ NỘI	Trịnh Thúy Hương Trường Đại học Sân khấu - Điện ảnh Hà Nội	567
51.	CHỦ ĐỀ 4 THEME 4 THÉMATIQUE 4 GIÁO DỤC LIÊN VĂN HÓA TRONG MÔI TRƯỜNG ĐẠI HỌC INTERCULTURAL EDUCATION IN UNIVERSITY ENVIRONMENT INTERCULTURALITÉ EN MILIEU UNIVERSITAIRE		587
52.	DẠY HỌC NỘI DUNG LIÊN VĂN HÓA TRONG MÔN LỊCH SỬ VÀ ĐỊA LÝ LỚP 6 THEO ĐỊNH HƯỚNG CHUYỂN ĐỔI SỐ	Lê Thị Quý Đức, Hoàng Chí Hiếu Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế	587
53.	GIÁO DỤC LIÊN VĂN HÓA TRONG CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG CẤP TIỂU HỌC TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH	Lê Tống Ngọc Anh Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh Đặng Lê Hoàng Yến Trường Tiểu học Nguyễn Thái Sơn, Thành phố Hồ Chí Minh Lê Phương Vy Giáo viên Trường Tiểu học Thái Mỹ, Thành phố Hồ Chí Minh	600

CHỦ ĐỀ 4 | THEME 4 | THÉMATIQUE 4

GIÁO DỤC LIÊN VĂN HÓA TRONG MÔI TRƯỜNG GIÁO DỤC PHỔ THÔNG INTERCULTURAL EDUCATION IN GENERAL EDUCATION ENVIRONMENTS EDUCATION INTERCULTURELLE AU SEIN DE L'ÉDUCATION GÉNÉRAL

DẠY HỌC NỘI DUNG LIÊN VĂN HÓA TRONG MÔN LỊCH SỬ VÀ Địa lý LỚP 6 THEO ĐỊNH HƯỚNG CHUYỂN ĐỔI SỐ

Lê Thị Quý Đức, Hoàng Chí Hiền
Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế

Tóm tắt: Theo Quyết định 749/QĐ-TTg năm 2020 của Thủ tướng Chính phủ về chuyển đổi số quốc gia, giáo dục là một trong 8 lĩnh vực được xác định ưu tiên hàng đầu. Mặt khác, trong Chương trình giáo dục phổ thông năm 2018 môn Lịch sử và Địa lý (Chương trình môn Lịch sử và Địa lý) cấp trung học cơ sở, nội dung liên văn hoá chiếm dung lượng khá lớn. Đặc biệt, ở lớp 6 - lớp đầu tiên của cấp học, nội dung liên văn hoá vừa rộng về không gian vừa xa về thời gian. Làm thế nào để triển khai dạy học nội dung này một cách hiệu quả trước yêu cầu chuyển đổi số là vấn đề đang được đặt ra. Bài viết dưới đây sẽ phân tích những biểu hiện cụ thể của chuyển đổi số trong giáo dục phổ thông hiện nay; hệ thống nội dung liên văn hoá trong Chương trình môn Lịch sử và Địa lý lớp 6; đồng thời đề xuất một số gợi ý dạy học nội dung này theo định hướng chuyển đổi số.

Từ khóa: Chuyển đổi số, dạy học, Lịch sử và Địa lý, liên văn hoá, lớp 6.

I. MỞ ĐẦU

Những yêu cầu chuyển đổi số quốc gia trên lĩnh vực giáo dục đòi hỏi giáo viên nói chung, giáo viên Lịch sử và Địa lý cấp trung học cơ sở nói riêng, cần hệ thống những nội dung cụ thể của việc chuyển đổi số, xác định rõ những yêu cầu cần đạt liên quan đến nội dung của môn học, trong đó có nội dung liên văn hoá. Trên cơ sở đó, giáo viên phải xác định phương pháp dạy học nội dung này một cách phù hợp gắn với yêu cầu chuyển đổi số trong giáo dục với từng mức độ dễ, khó khác nhau tùy thuộc vào ý đồ sư phạm của giáo viên, năng lực của học sinh và điều kiện, cơ sở vật chất của nhà trường, địa phương... Qua đó, đáp ứng yêu cầu dạy học phát triển năng lực trong

Chương trình môn Lịch sử và Địa lý ở lớp 6 theo định hướng chuyển đổi số, góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn học, hiệu quả triển khai Chương trình môn Lịch sử và Địa lý cấp trung học cơ sở nói riêng, Chương trình giáo dục phổ thông năm 2018 nói chung.

II. NỘI DUNG

1. Chuyển đổi số trong giáo dục phổ thông hiện nay

Năm 2020, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 749/QĐ-TTg phê duyệt “*Chương trình chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030*”, trong đó xác định giáo dục là một trong 8 lĩnh vực cần được ưu tiên thực hiện chuyển đổi số trước tiên nhằm: “*Phát triển nền tảng hỗ trợ dạy và học từ xa, ứng dụng triết để công nghệ số trong công tác quản lý, giảng dạy và học tập; số hóa tài liệu, giáo trình; xây dựng nền tảng chia sẻ tài nguyên giảng dạy và học tập theo cả hình thức trực tiếp và trực tuyến...*” (Thủ tướng Chính phủ, 2020, tr.15).

Trên cơ sở quy định của Chính phủ, ngày 14/8/2024, Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành văn bản số 4.324/BGDĐT-CNTT gửi các sở Giáo dục và Đào tạo về việc hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số và thống kê giáo dục năm học 2024 - 2025, trong có một số nội dung đáng lưu ý sau:

Tổ chức xây dựng học liệu số, đóng góp và khai thác sử dụng hiệu quả Kho học liệu dùng chung của Bộ trong tổ chức dạy học và kiểm tra đánh giá.

Ứng dụng các phần mềm dạy học, xây dựng học liệu số, bài giảng điện tử, kỹ năng tổ chức dạy học trực tuyến, ứng dụng trí tuệ nhân tạo vào hoạt động dạy, học.

Tiếp tục kết nối liên thông với các kho học liệu số, chia sẻ tài nguyên số hóa giữa các cơ sở giáo dục, cán bộ quản lý giáo dục, giáo viên (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2024).

Là thành phần không thể thiếu trong Chương trình giáo dục phổ thông, việc triển khai dạy học môn Lịch sử và Địa lý cấp trung học cơ sở cần đáp ứng yêu cầu đó. Vì vậy, trong dạy học môn học nói chung và dạy học nội dung liên văn hoá ở lớp 6 nói riêng, cần đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin và truyền thông, sử dụng hợp lý và có hiệu quả các thiết bị dạy học như: mô hình hiện vật, tranh lịch sử, ảnh, băng ghi âm lời nói của các nhân vật lịch sử,...; bản đồ, sơ đồ, các bản thống kê, so sánh,...; video; các phiếu học tập có các nguồn sử liệu; phần mềm dạy học,... nhằm minh họa bài giảng của giáo viên và hỗ trợ các hoạt động học tập của học sinh (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018).

2. Nội dung liên văn hóa trong Chương trình môn Lịch sử và Địa lý lớp 6

2.1. Liên văn hóa

Liên văn hóa, không chỉ là sự tiếp xúc, mà chủ yếu là sự xuyên thấu, tương tác, đối thoại lẫn nhau giữa các nền văn hóa, chú ý tới sự phân tích, chọn lựa, hiệu quả

giao tiếp, tiếp thu những tri thức mới để tạo ra các giá trị văn hóa mới - kết quả của sự giao thoa văn hóa.

Vì giao tiếp làm nên văn hóa, đồng thời văn hóa làm nên giao tiếp, do vậy thuật ngữ *liên văn hóa* (intercultural) thực chất là *giao tiếp liên văn hóa* (Intercultural communication) (Tú, 2023).

2.2. Giáo dục liên văn hoá

Theo Hướng dẫn về giáo dục liên văn hóa của UNESCO:

Giáo dục liên văn hóa phải tôn trọng bản sắc văn hóa của người học bằng cách cung cấp nền giáo dục chất lượng phù hợp và đáp ứng nhu cầu về văn hoá cho tất cả mọi người.

Giáo dục liên văn hóa phải cung cấp cho người học kiến thức, thái độ và kỹ năng văn hóa cần thiết để họ có thể tham gia tích cực và đầy đủ vào các hoạt động xã hội.

Giáo dục liên văn hóa phải cung cấp cho người học những kiến thức và kỹ năng văn hóa cần thiết để họ biết tôn trọng, thấu hiểu về văn hóa của các dân tộc và các thành phần xã hội của mỗi một quốc gia. Từ đó góp phần xây dựng sự đoàn kết giữa các cá nhân đến từ nhiều nơi trên thế giới (UNESCO, 2006, tr.31).

2.3. Nội dung liên văn hóa trong Chương trình môn Lịch sử và Địa lý lớp 6

Môn Lịch sử và Địa lý góp phần cùng các môn học và hoạt động giáo dục khác hình thành, phát triển ở học sinh các phẩm chất chủ yếu và năng lực chung, đặc biệt là tình yêu quê hương, đất nước, niềm tự hào về truyền thống dân tộc, thái độ tôn trọng sự đa dạng của lịch sử thế giới và văn hoá nhân loại, khơi dậy ở học sinh ước muốn khám phá thế giới xung quanh, vận dụng những điều đã học vào thực tế.

Môn Lịch sử và Địa lý gồm các nội dung giáo dục lịch sử, địa lý và một số chủ đề liên môn, đồng thời lồng ghép, tích hợp kiến thức ở mức độ đơn giản về kinh tế, văn hoá, khoa học, tôn giáo,...

Trong tổng thể đó, với Chương trình môn Lịch sử và Địa lý lớp 6, những kiến thức về văn hoá các nước trên thế giới (nội dung liên văn hoá) xuất hiện với dung lượng đáng kể, cụ thể là:

Chủ đề	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
XÃ HỘI CỔ ĐẠI	Ai Cập và Lưỡng Hà	Kể được tên và nêu được những thành tựu chủ yếu về văn hoá ở Ai Cập, Lưỡng Hà.
	Ấn Độ	Nhận biết được những thành tựu văn hoá tiêu biểu của Ấn Độ.
	Trung Quốc	Nêu được những thành tựu cơ bản của nền văn minh Trung Quốc.
	Hy Lạp và La Mã	Nêu được một số thành tựu văn hoá tiêu biểu của Hy Lạp, La Mã.

content occupies a fairly large content duration. In particular, in grade 6 - the first grade of secondary school, intercultural content is both broad in space and distant in time. How to effectively implement teaching this content in response to the requirements of digital transformation is a matter of concern. The following article will analyze the specific manifestations of digital transformation in general education today; systematize the intercultural content in the History and Geography Program for grade 6; and at the same time propose some suggestions for teaching this content in the direction of digital transformation.

Keywords: *Digital transformation, teaching, History and Geography, intercultural, grade 6.*

L'enseignement de l'interculturalité pour les cours d'Histoire et de Géographie en 6e classe (1ère classe du collège)

Résumé - *Suivant la Décision n°749 QD/TTG de 2020 du Premier Ministre vietnamien en matière de transformation numérique nationale, l'éducation étant définie comme l'un des 8 secteurs prioritaires. D'autre part, au sein du Programme éducative du secondaire de 2018, les matières Histoire et Géographie (programme d'enseignement concernant celles-ci) au niveau du collège, les contenus de nature interculturelle occupe une place importante avec des parts d'horaires élevés. En particulier, en "6e classe" (1ère année du collège), le contenu lié à l'interculturalité est à la fois étendu au niveau de l'espace géographique concerné et englobant au niveau des temps historiques lointains évoqués. Comment enseigner un tel contenu de manière efficace dans le contexte de la demande contraignante des cours liée à une nouvelle mise en œuvre de nouveaux outils numériques. La présente étude porte sur les changements concrets de la nouvelle application numérique au niveau de la formation niveau secondaire à l'heure actuelle; elle aborde aussi le contenu interculturel dans le Programme pour les matières Histoire et Géographie, en 1ère classe niveau collège; elle formule en effet des suggestions en ce qui concerne l'enseignement de tels contenus dans le cadre de nouvelles perspectives numériques.*

Mots clés: *transformation numérique, enseignement, Histoire et Géographie, interculturalité, classe 6e (1ère classe du collège)*